

NATIONAL- TEATERN

— proggrörelsens stoltaste flaggskepp

Nationalteatern var ett av proggrörelsens stoltaste flaggskepp.

Att försöka summera 70-talets svenska rockscen utan att nämna exempelvis Barn Av Vår Tid eller Tältprojektet vore snudd på historieförfälskning.

Redan 1974 spelade "Nationalen" in Livet Är En Fest, som på den tiden var något så sällsynt som en röjarplatta med ett klart politiskt innehåll.

I motsats till många andra samtida grupper har Nationalteatern aldrig drabbats av någon musikalisk eller idémässig baksmälla. En stor del av gruppens produktion finner sig utmärkt tillrätta även i det sena 80-talet.

Ulf Dageby fanns med i Nationalteatern under hela 70-talet och var, även om han inte säger det själv, i mångt och mycket gruppens musikaliska motor.

För många blev han också det ansikte och den röst som man i första hand förknippade med gruppen.

Kalendern träffade Ulf hemma i lägenheten vid Mariaplan i Göteborg. Sedan 1981 jobbar han med sina egna projekt medan Nationalteatern i huvudsak ägnar sig åt barnteater i Göteborg.

Det är 17 år sedan gruppens första LP släpptes, men Ulf har den fortfarande i färskt minne...

TA DET SOM ETT LÖFTE . . .

MNW 1971

– Jag kom med i teatern ungefär samtidigt som den här plattan spelades in. Nationalteatern hade sitt ursprung i olika teatersällskap i Malmö och Lund. Det var först när vi fick ett erbjudande att jobba för socialförvaltningen i Göteborg som vi flyttade hit. Då var jag faktiskt ensam göteborgare i gruppen.

– Den här plattan är kanske lite rörig och vildvuxen, men den har ändå sin charm. Jag kom ihåg att alla i gruppen skulle vara med och spela. Det var ett helvete, men det var så det skulle vara på den tiden.

– Nationalteatern hade ett anarkistiskt drag som skiljde oss från exempelvis Fria Pro eller Hoola Bandoola Band. Vi skrev aldrig några kamp- eller lärolåtar. Det var råbarkade texter hämtade direkt ur verkligheten.

LIVET ÄR EN FEST

(MNW 1974)

– En riktig klassiker får man väl säga. Det tog ett par månader innan publiken upptäckte den, men sedan började den sälja. Jag tror till och med den låg etta på Kvällstoppen. Både den här LP:n och Barn Av Vår Tid säljer fortfarande.

– Min favoritlåt här är Lagg Av. Den låter som ett stycke rätt kött...

– All musik är plockad ur olika teaterpjäser. Texterna handlar ofta om problemen i förorterna. Unga människor som höll på att gå ner sig genom hasch och sniffning.

– Eftersom de här låtarna rycktes ut ur sina sammanhang blev det också en del missförstånd av texterna. Bland annat blev vi kritiserade för att propagera för droger. De som verkligen hade hört och sett våra pjäser visste bättre.

KÅLDOLMAR OCH KALSIPPER LUFFARROCK

(MNW 1976 och Nacksving 1981)

– Två barnskivor, varav i alla fall Kåldolmar Och Kalsipper säkert har terroriserat en hel del barnfamiljer under årens lopp. Det är en annan av Nationalteaterns skivor som hela tiden verkar hitta nya köpare.

– Luffarrocks var nog den mest vansinniga platta som Nationalteatern gav ut. Den blev ingen succé, men var väldigt roligt att spela.

VI ÄRO TUSENDEN (Nacksving 1977)

– Skivan är faktiskt inspelad på ett kontor i Borlänge, mitt under brinnande turné. Det var ganska bråttom att få ut platan så den skulle ha en chans att sälja.

– Tältprojektet var ursprungligen Nationalteaterns idé. I början drogs vi med enorma praktiska problem. Många skratade åt oss och trodde aldrig vi skulle rö föreställningen i hamn.

– De första veckorna gick alla på knäna. Vi hade ingen som helst erfarenhet av att riva och resa ett cirkustält. Men efter hand började allting fungera.

– Föreställningen blev egentligen aldrig riktigt klar. Vi var inte nöjda med sista akten och den skrevs om gång på gång under hela sommaren.

BARN AV VÅR TID (Nacksving 1978)

– Hade vi varit ett vanligt rockband skulle vi säkert gjort en uppföljare till Livet Är En Fest mycket snabbare. Men vi hade för mycket att göra med att spela pjäser och turnera för att hinna spela in något nytt. Jag upplevde Nationalen hela tiden som en kokande kittel med skapar-kraft. Trots att det fanns delade meningar om det mesta, rådde det hela tiden en

ömsesidig respekt mellan medlemmarna. Vi gjorde aldrig havregrynsgröt av varandras idéer.

– De flesta spåren här är hämtade från Speedy Gonzales-pjäserna. Undantagen är de två sista låtarna som jag skrev direkt för plattan.

Innan den här plattan hade vi också varit inblandade i Alternativfestivalen 1975. Så här i efterhand kan man tycka att det var mycket väsen för ingenting, men så tänkte man inte då. Det känns ganska svårt att kommentera en tid som varit, men jag tycker att 70-talet kännetecknades lika mycket av frisk entusiasm som av en hel del uppblåsta åsikter.

ROCKORMEN

(Nacksving 1979)

– Liksom Tältprojektet var det här en väldigt ambitiös satsning. Vi var ute på turné i nästan ett helt år med den här föreställningen. Tur att man inte hade familj på den tiden...

– Jag tycker Rockormen var en bra föreställning som emellertid var svår att överföra till skiva på ett övertygande sätt.

– På många sätt var Rockormen sensationell. Möjligen tog utanverket ibland överhanden över innehållet, men jag tror egentligen inte några har åkt runt med en sådan här grej i Sverige, varken förr eller senare.

RÖVARKUNGENS Ö

Nacksving 1980

– Både jag, Totta Näslund och Nikke Ström kände vid det här laget ett behov av att bara komma ut och spela som ett vanligt band. Vi slog oss ihop med Håkan Nyberg och Lars-Erik Brossner och bildade Nationalteaterns Rockorkester.

– Rövarkungens Ö är en "vanlig" LP på så vis att låtarna är skrivna enbart för skivan, inte som en del i någon föreställning.

– Det finns ingen röd tråd i materialet, det var helt enkelt låtar som jag hade i huvudet.

– Så här efteråt tycker jag det var synd att Nationalteatern aldrig gjorde någon liveplatta. Och så ångrar jag att jag var lite väl elak mot Abba i en av mina låtar. De var ju egentligen ett ganska fräckt band...

"Nationalen" på tiden det begav sig. I dag jobbar gruppen med barnteater i Göteborg och den politiska profilen är inte längre så skarp

